

ΝΕΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ

Β΄ ΤΑΞΗ ΕΠΑΛ

ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ: ΤΗ ΓΛΩΣΣΑ ΜΟΥ ΕΔΩΣΑΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

(Επισημαίνεται ότι οι απαντήσεις που προτείνονται για τα θέματα είναι ενδεικτικές. Κάθε άλλη απάντηση, κατάλληλα τεκμηριωμένη, θεωρείται αποδεκτή.)

A3. (μονάδες 25)

ΕΠΙΣΗΜΑΝΣΕΙΣ

- Κειμενικό είδος: Άρθρο γνώμης (αναμένεται να ακολουθηθούν τα χαρακτηριστικά στοιχεία του άρθρου γνώμης: τίτλος, αφόρμηση από επίκαιρο γεγονός στον πρόλογο, κτλ.).
- Συντάκτης: Ο μαθητής/η μαθήτρια.
- Αποδέκτης: Η σχολική κοινότητα κατά πρώτο λόγο, οποιοσδήποτε αναγνώστης κατά δεύτερο λόγο.
- Ύφος: Οικείο (χρήση α΄ και γ΄ προσώπου, προσεγμένο λεξιλόγιο).
- Γλώσσα: αναφορική λειτουργία.

Ενδεικτικοί άξονες της απάντησης:

Ο μαθητής/η μαθήτρια αναμένεται:

- να αξιοποιήσει στοιχεία της συνέντευξης του Χριστόφορου Χαραλαμπίκη για τη δύναμη της γλώσσας και ειδικότερα της ελληνικής (είναι ζωντανή εδώ και χιλιάδες χρόνια, παρουσιάζοντας ως η αρχαιότερη ευρωπαϊκή γλώσσα αδιάλειπτη συνέχεια, τα ομηρικά έπη, τα αρχαιότερα ελληνικά λογοτεχνικά αριστουργήματα, έχουν μεταφραστεί σε όλες τις γλώσσες, για εξακόσια χρόνια (300 π. Χ. – 300 μ. Χ.) η ελληνική υπήρξε παγκόσμια γλώσσα, ως γλώσσα της Αγίας Γραφής συνέβαλε καθοριστικά στην εξάπλωση του χριστιανισμού)
- να αναπτύξει τεκμηριωμένα τις απόψεις του/της για τη σημασία της νέας ελληνικής ως μητρικής γλώσσας (είναι συνδεδεμένη άμεσα, όπως και όλες οι μητρικές γλώσσες, με τη ζωή του κάθε ομιλητή της, καθώς ικανοποιεί την ανάγκη έκφρασης και επικοινωνίας, στηρίζει τη διαδικασία της κοινωνικοποίησης, αποτελεί μέσο έκφρασης ιδεών και συναισθημάτων, συνιστά στοιχείο πνευματικής καλλιέργειας, διασώζει και διαμορφώνει τον πολιτισμό και προσδιορίζει την εθνική ταυτότητα· επιπλέον ως φορέας της μακραίωνης

πολιτιστικής παράδοσης που ξεκινά από την αρχαία ελληνική συνιστά, λόγω της ιστορικής συνέχειας της γλώσσας, μια ιδιαίτερης βαρύτητας πολιτισμική αξία, που τροφοδοτεί με νεολογισμούς τις λεγόμενες «ισχυρές» ευρωπαϊκές γλώσσες).

Θετικά αξιολογούνται:

- Ένας πετυχημένος, περιεκτικός και ελκυστικός τίτλος
- Η κατάλληλη τεκμηρίωση (γιατί είναι σημαντική η νέα ελληνική ως μητρική γλώσσα;)

Αρνητικά αξιολογούνται:

- Η απουσία τίτλου ή ένας μακροσκελής ή ασαφής τίτλος
- Ένας γενικόλογος πρόλογος
- Η πληθώρα παραδειγμάτων και η έλλειψη τεκμηρίωσης
- Το προσωπικό, εξομολογητικό ύφος.

B. Λογοτεχνικό κείμενο

B3. (μονάδες 25)

1. Θέμα αναγνωστικής ανταπόκρισης

Ενδεικτικοί άξονες της απάντησης:

- Η αφηγήτρια πιστεύει ότι οι λέξεις μπορούν «να αναστηθούν ίσως γιατί στ' αλήθεια δεν πεθαίνουν ποτέ». Για εκείνη οι λέξεις είναι φορείς συναισθημάτων, αξιών και πολιτισμού είτε είναι σπάνιες είτε κοινόχρηστες, όπως γράφει. Περιμένουν τον καθένα μας να τις χρησιμοποιήσει, για να δώσουν ζωή στις ιδέες του και νόημα στα βιώματά του, για να τον βοηθήσουν να επικοινωνήσει με τους συνανθρώπους του. Γι' αυτό, άλλωστε, δεν πεθαίνουν, κατά τη γνώμη της, ποτέ, γιατί είναι άυλες και μαγικές, δεν μπορούν να φθαρούν. Μπορεί να ξεχαστούν, αλλά υπάρχουν και την κατάλληλη στιγμή κάποιος ομιλητής θα τις χρησιμοποιήσει, γιατί είναι μέρος της ταυτότητάς του, της παράδοσής του, της ίδιας του της ζωής.
- Στη συνέχεια, ο μαθητής/η μαθήτρια καλείται να εκφράσει ελεύθερα την προσωπική του γνώμη για την αθανασία των λέξεων. Μπορεί να γράψει ότι:
 - συμφωνεί πλήρως ή εν μέρει
 - διαφωνεί πλήρως ή εν μέρει με την αφηγήτρια, αιτιολογώντας τη συμφωνία ή τη διαφωνία του.

- Η εκφώνηση επιτρέπει την καταγραφή των προσωπικών ιδεών των μαθητών/μαθητριών, αρκεί να είναι ολοκληρωμένες ως προς τη διατύπωση και τα νοήματα.

ή

2. Θέμα δημιουργικής γραφής

Ενδεικτικοί άξονες της απάντησης:

- Κειμενικό είδος: επιστολή (τόπος, ημερομηνία, προσφώνηση: αγαπημένη μου φίλη ή οποιαδήποτε ανάλογη, αποφώνηση: σε φιλώ ή οποιαδήποτε ανάλογη)
- Συντάκτης/συντάκτρια: μαθητής/μαθήτρια
- Αποδέκτης/αποδέκτρια: η αφηγήτρια
- Ύφος: άμεσο και οικείο (α και β ενικό πρόσωπο)
- Γλώσσα: απλή, αναφορική ή/και ποιητική λειτουργία
- Σκοπός για τον οποίο γράφεται το κείμενο: να καταγράψει ο μαθητής/η μαθήτρια τη δική του/της «μαγική λέξη» και να εκφράσει με δημιουργικό τρόπο τις σκέψεις και τα συναισθήματά του/της για τη δύναμη της δικής του/της λέξης και κατ' επέκταση της γλώσσας, με βάση τη συγκίνηση που του/της προκάλεσε το λογοτεχνικό κείμενο.
- Ενδεικτικά, ο μαθητής/η μαθήτρια μπορεί να αναφέρει ότι η δική του/της μαγική λέξη δίνει φτερά στη σκέψη και στη φαντασία του/της, απελευθερώνει τα συναισθήματά του/της, ανοίγει μπροστά του/της έναν ολόκληρο θαυμαστό κόσμο, πραγματώνει τα όνειρά του/της, του/της προσφέρει παρηγοριά στις δύσκολες στιγμές, τον/την βοηθά να προσεγγίσει τους άλλους ανθρώπους και να βρει φίλους/φίλες.